

De betekenis van „Avicultura” is veelzijdig en groot

Als ik als voorzitter van de Raad van Beheer voldoe aan het verzoek van het Bestuur van de Koninklijke Vereniging „Avicultura” om in het feestnummer ter ere van haar 75-jarig bestaan een bijdrage te leveren onder bovenstaande titel, dan is mijn reactie: die betekenis is veelzijdig en groot.

Veelzijdig omdat enerzijds „Avicultura” tot de verenigingen heeft behoord, die in 1913 de Raad van Beheer hebben gesticht, anderzijds omdat „Avicultura” steeds een belangrijke steun is geweest voor de Raad van Beheer bij diens taak: „de bevordering van de onderlinge samenwerking tussen de pluimvee- en pelsdierenfokkersverenigingen en haar individuele leden”. Van de prominente verenigingen die in het 47-jarig bestaan van de Raad van Beheer een belangrijke rol in deze samenwerking hebben gespeeld zijn feitelijk alleen de twee zeer „grote”, de verenigingen „Avicultura” en „Ornithophilia” overgebleven. Deze beide „Koninklijken” hebben door hun invloed over geheel Nederland (en daarbuiten) een aparte plaats in onze liefhebberij — in het bijzonder in de onmisbare uitingsvorm daarvan, het tentoonstellingswezen — boven regionaal, provinciaal of lokaal geconcentreerde tentoonstellingshoudende verenigingen of verenigingscombinaties. „Avicultura en „Ornithophilia” hebben niet door te steunen op hun traditie, doch door hun onverflauwde kracht de twee topplaatsen in de kleindierteelt-organisatie kunnen blijven bezetten.

Mogelijk dreigden deze beide reuzen een tiental jaren geleden in sportieve strijd om de hegemonie in de liefhebberij elkaar afbreuk te zullen gaan doen. Doch zij hebben de bemiddelende hand van hun gemeenschappelijk geesteskind, de Raad van Beheer, aanvaard, zij hebben hun „traditionele” tentoonstellingsdata zover mogelijk uit elkaar geplaatst, zij hebben de aard hunner jaarlijkse manifestatie elk een eigen karakter gegeven. Daardoor zijn deze beide verenigingen van „concurrenten” in de ongunstige zin, die dit woord in de spreektaal heeft, geworden tot vrienden, die — zoals het Latijnse woord eigenlijk zegt — „samen opmarcheren” tot heil van de Nederlandse liefhebberij der kleindierteelt. „Ornithophilia” en „Avicultura” vormen de twee hoogtepunten, waartussen het jaarlijkse tentoonstellingsseizoen (met kleinere tussenliggende topjes) is opgehangen!

Is „Ornithophilia” met haar „jongedieren-tentoonstelling” er als grote ouverture grondig ingegroeid, het moet eerlijk gezegd worden dat de Nederlandse liefhebberij niet direct „Avicultura” heeft willen erkennen als eclatant sluitstuk, de „slotshow” van het tentoonstellingsseizoen.

Met grote dynamiek heeft „Avicultura” gevochten voor deze plaats en door telkenjaré met een vaste staf van voortreffelijk getrainde en toegewijde helpers een voorbeeldige tentoonstelling te organiseren, getoond dat de slotshow die de laatstgehouden jaarvergadering van de Raad van Beheer aan „Avicultura” heeft toegewezen, haar toekomst. Het is als of de overgrote meerderheid van liefhebbers van alle diergroepen, die in Nederland op zo goede wijze saamgebonden zijn, dit hebben willen onderstrepen: zowel de Nederlandse Bond van Sierduivenliefhebbers-Verenigingen, de Nederlandse Bond van Sporthoenderfokkers, de Nederlandse Algemene Bond van Dwerghoendersfokkers en Dwerghoenderfokkersverenigingen, als de Nederlandse Bond van Konijnenfokkers en Verenigingen hebben hun Bonds-show dit jaar eigener beweging bij „Avicultura” ondergebracht. Is deze nationale manifestatie niet tevens een bewijs van de grootte en van de veelzijdigheid van „Avicultura”'s bete-

Prof. dr. J. G. van Manen,
voorzitter Raad van Beheer

kenis voor de Nederlandse kleindierteeltliefhebberij?

De bovenvermelde Algemene Vergadering van ruim 300 bij de Raad van Beheer aangesloten verenigingen heeft „Avicultura”, als bewijs van vertrouwen niet alleen voor dit jaar, doch voor de eerstkomende drie jaren de organisatie van de slotshow toegezegd. Ik twijfel er niet aan of de beide volgende tentoonstellingen zullen met evenveel toewijding en kennis van zaken worden georganiseerd als de nu komende, waarvan het succes door de medewerking van de liefhebbers uit geheel Nederland verzekerd is. Moge dat zo blijven in de toekomst; mogen de vier bovengenoemde landelijke Bonden en alle „concurrerende” verenigingen door hun daadwerkelijke ondersteuning tonen dat zij „Avicultura”'s onmisbaarheid voor de Nederlandse liefhebberij der kleindierteelt beseffen!

VAN MANEN.

1886 — Avicultura — 1961

Na de zeer succesvolle Jongedieren-tentoonstelling der Kon. Vereniging „Ornithophilia” van 16—19 nov. 1960 te Utrecht, leeft heel kleindierenfokkend Nederland in de grootste spanning, wat of de 65ste internationale tentoonstelling in de derde week van januari in de ruime Houtrusthallen ons op het gebied der hoender-, kriel-, duiven-, vogel-, konijnen- en pelsdierenteelt zal brengen. En dat zal een heldere weerspiegeling zijn van wat er op dit gebied in ons land bereikt werd — of wat men nog hoopt te bereiken — nu alle Bonden: de Nederlandse Hoenderbond, de Algem. Bond van Dwerghoenderfokkers en Dwerghoenderfokkersverenigingen (D.V.), de Nederlandse Bond van Sierduivenfokkers (N.B.S.) en de Nederlandse Bond van Konijnenfokkers en -Verenigingen (N.B.K.V.) reveille hebben geblazen en hun Bondstentoonstellingen bij de gastvrouw „Avicultura” gaan onderbrengen. Een eresaluut aan de bestuurders — van wie velen helaas niet meer onder ons zijn — die in de loop van driekwart eeuw de oudste vereniging op dit gebied door goede en moeilijke jaren met vaste hand bestuurden, maar ook aan die mannen van „alle rang en stand”, die in de loop der jaren 65 maal tijd, energie, kennis en geld offerden om ons steeds weer een mooi schouwspel van onze hobby te presenteren. Ik heb zelf jaren en jaren in besturen van grote shows gezeten en weet welke offers — gaarne gebracht — gevraagd worden. De gewone fokker-inzender en bezoeker ziet en aanvaardt dit allemaal, maar beseft vaak niet, wat er voor komt kijken (soms slapeloze en zorgenvolle nachten).

Konijnen op „Avicultura”

De primeur, voor het eerst konijnen toe te laten op een tentoonstelling, had „Ornithophilia” en het duurde tot 1904, alvorens „Avicultura” haar poorten voor deze viervoeters opende. Maar..... dat ging zo maar niet! De parketvloeren van het Dierentuingebouw, waarop bezoekers van toneel, zang, dans, enz. gezeten waren, of op vrolijke wijs en ritme dansten, waren te gevoelig voor eventuele douceurtjes onzer langoren! Vreemd genoeg kregen de watervogels wel het privilege de zaal te bevolken (er waren er toen heel wat meer dan nu), alhoewel hun uitwerpselen heel wat scherper ruiken dan die van Cuniculus.

Een tent bracht uitkomst; bij zeer gebied kan presteren; Utrecht 1960

Fr. C. Schaedtler

slecht winterweer moesten houten roosters worden gelegd om enigszins droge voeten te behouden. Die tenten, uit die lang vervlogen dagen, deden mij altijd denken aan een circus, de zg. „kleine tent”, waar ponnies, kamelen, waterbuffels, vicuna's en gelten hun onderdak vinden.

Waterballet in 1919

Den Haag had de primeur van het eerste waterballet in het circus Albert Schumann te Scheveningen. Ik zie nog de vele artiesten en clowns van een nagemaakte pier in de piste duiken, een grandioos spektakel, hetwelk duizenden (oude) gulden bij de voorbereiding had gekost. In 1919 had „Avicultura” zijn waterballet. In een serre met kunstvijver zaten onze langoren. Slecht koolenmateriaal, tot voor kort nog iets heel gewoons, en de vrijheidsdrang veler langoren had tot gevolg, dat menige deserteur in de vijver terecht kwam en liet zien, dat konijnen, evenals hun grotere neven en nichten, prima kunnen zwemmen. De nog met een feu sacré fungerende bestuurders, Dr. N. L. Gerlach en J. J. Worries (toen „of Wener fame”) herinneren het zich met mij.

Later volgden garderobes en koffiekamers als kwartier. De restricties wat op te nemen aantal betreft, werkten deprimerend. In de Houtrusthallen kunnen wij ons weer ontplooiën en ik hoop, dat evenals op „O” een gedeelte der nieuwe „zilveren” koolen langoren mag opnemen. Aan u, fokkers aller rassen, te laten zien, wat Nederland op dit gebied kan presteren; Utrecht 1960

toonde overduidelijk, dat wij voor geen enkel land opzij behoeven te gaan.

Herinneringen

Wat hebben wij vaak een plezier gehad in de „Avicultura”-week. Alles was gemoedelijker in die dagen en ieder nam voor zulk een festijn meer tijd. Nu zit alles naar de klok te kijken: wanneer kan ik weer naar huis toe. In de rotonde, na de keuring en op alle andere tentoonstellingsdagen, honderden fokkers, die elkaar gevonden hadden en over hun wederzijdse hobbies en favorieten nooit waren uitgepraat. In die dagen hoorde de Residentie aan „Avicultura”; niet alleen bij dag, maar ook gedurende een groot gedeelte van de vroege ochtenduren (met volle toestemming der hoogste autoriteiten). Ik herinner mij nog goed, dat ik met vriend wijlen A. C. M. Dolk in Den Haag in Hotel Paulez of Hertenkamp ging logeren om maar niets van het grootse jaarlijkse festijn te missen. Wij waren toen nog jonge snuiters en „feierten die Feste, wie sie fielen”.

Andere, meer bevoegden, zullen zeker enkele grote „Avicultura”-figuren uit die dagen herdenken. Als wij ouder worden, leven wij veel in herinneringen en halen ons deze graag voor de geest. Als één der oudste keurmeesters van „Avicultura”, zie ik voor mij L. A. v. d. Berg Jr., Rotterdam, de enige keurmeester in ons land, die alles mocht keuren, behalve sierduiven. Altijd vrolijk, goed van hart, een begaafd jurylid, schrijver en dichter, gestorven in 1926; Joh. H. van Piggelen, Utrecht, onze grootmeester, vaderlijke vriend voor allen, groot kenner, instructief en consciëntieus, gestorven in 1927; Klaas van Olst, Hengelo; G. Jacobs, Utrecht; zij allen hadden hun verdiensten in de opbouw van een geordende raskonijnenteelt; L. H. Hamaker met een uitzonderlijk karakter en capaciteiten (gestorven in 1959); „Altmeister” Friedrich Joppich, toen Hamburg, nu Berlijn, keurde meermalen in Den Haag, Utrecht, Rotterdam, Naarden, Bussum, steeds nog honderd procent in „the swim”, steekt in Duitsland, West en Oost, met hoofd en schouder uit boven al zijn collega's qua ervaring en rassen-kennis (nu 74 jaar). Ik zag hem tot mijn genoegen op de Europa Show in Essen.

Engeland

Charlie House (in de oorlog gestorven), Londen, mijn grote vriend en leraar voor hoen, duif en kat, „who could judge everything from an elephant to a mouse” en die in 1930 (Wereldtentoonstelling te Antwerpen) mij verzocht met hem de katten te keuren, waarmede ik vereerd was. Billy Cook, Orpington, de chérie des dames en door zijn gulle lach en charme ook zeer getapt bij manvolk, die met hele ladingen Orpingtons, spangled Sussex e.a., naar Den Haag kwam en na de keuring vrijwel alles verkocht aan Hugo Burgerhout (gestorven), Hendrik van Aardenne (gestorven) e.a. George Scott Mirfield, die slanke lange donkere Red-specialist en J. H. Carré, van het Kanaaleiland Guernsey, die Dolk en mij 4—5 uren aan één stuk trainde op het gebied van Old Eng. Games tot Dolk ten slotte zei: „Fritz, ik kan niet meer”. Clem Watson, Oxhey, die de Wyandottes moest beoordelen, en dan die Mr. X, die na een hoogst onbelangrijke weddenschap in Rotterdam in een berenkooi wilde kruipen en wij alles moesten doen hem hiervan te weerhouden. Zo zou ik vele, vele episodes kunnen memoreren, vrolijke, maar ook zulke, die ernstig stemmen. Hoevele van die goede kennissen en vrienden zijn niet meer onder ons?

Aan de vooravond der 65ste tentoonstelling wens ik de charmante, voortvarende voorzitter J. B. W. A. Giesbers en zijn krachtadig bestuur van harte geluk met de komende „levée en masse”, een parade van het allerbeste, wat ons op het gebied van hoen, dwerg, duif, vogel en konijn etc. te bieden heeft in..... het grote showvenster in Den Haag.

FR. C. SCHAEDETLER